

HARDENER 007 1271

Dato 2.4.2009

Tidligere dato -

1. IDENTIFIKATION AF STOF/KEMISK PRODUKT OG AF SELSKAB/VIRKSOMHED

- 1.1 Identifikation af artiklen**
- 1.1.1 Handelsnavn**
HARDENER 007 1271
- 1.1.2 Produkt kode**
007 1271
- 1.2 Brug af substans / præparatet**
- 1.2.1 Anvendelsesområde**
Malerarbejde.
Produkttype: Polyurethanhærdere
- 1.3 Identifikation af selskabet/virksomheden**
- 1.3.1 Leverandør**
Tikkurila Coatings A/S
- 1.3.2 Kontaktinformation**
- Post boks** Jernbanegade 27
Post nummer og post kontor DK-6000 KOLDING
DANMARK
- Telefon** +45 76 329 111
Telefax +45 76 329 110
- 1.3.3 Producent / salg i Finland**
Tikkurila Oyj
PB 53
FI-01301 VANTAA
FINLAND
Telefon: +358 9 857 71
Telefax: +358 9 8577 6936
- 1.3.4 Ansvarlig for sikkerhedsdatabladet**
Tikkurila Oy, Product Safety, e-mail: productsafety@tikkurila.com
- 1.4 Nødtelefon nr.**
- 1.4.1 Telefon nummer, navn og adresse**
Se oven.

2. FAREIDENTIFIKATION

Meget brandfarlig, F
Sundhedsskadelig, Xn
Farlig ved indånding. Irriterer huden. Kan give overfølsomhed ved indånding og ved kontakt med huden.
Mulighed for skade på barnet under graviditeten. Farlig: alvorlig sundhedsfare ved længere tids påvirkning ved indånding.
Informasjoner på advarselsetiket findes i punkt 15.1.

3. SAMMENSÆTNING/OPLYSNING OM INDHOLDSSTOFFER

3.1	Farlige komponenter		3.1.2	3.1.3	3.1.4
	CAS nummer	EINECS	Stoffets kemiske navn	Koncentration	Klassifikation
	26471-62-5	247-722-4	2,6-di-isocyanate toluene (TDI)	< 0,5 %	T+; R26-36/37/38-40-42/43-52/53
	9017-01-0	-	Isocyanatbindemiddel	10 - 25 %	Xi; R43
	108-88-3	203-625-9	Toluen	25 - 50 %	F, Xn; R11-38-48/20-63-65-67
	123-86-4	204-658-1	Butylacetat	10 - 25 %	-; R10-66-67
	110-19-0	203-745-1	Isobutylacetat	10 - 25 %	F; R11-66

HARDENER 007 1271

Dato 2.4.2009

Tidligere dato -

141-78-6	205-500-4	Ethylacetat	2,5 - 10 %	F, Xi; R11-36-66-67
78-93-3	201-159-0	Methylethylketon	10 - 25 %	F, Xi; R11-36-66-67

4. FØRSTEHJÆLPSFORANSTALTNINGER**4.1 Øvrige råd**

4.2 Indånding

Bring personen i frisk luft. Personen holdes under opsyn. Søg eventuelt læge. Om fornødent gives kunstigt åndedræt. Bevidstløse lejres i aflåst sideleje og holdes varme. Tilkald ambulance.

4.3 Hudkontakt

Forurenet tøj fjernes straks, og forurenet hud vaskes grundigt med sæbe og vand. Hudrensemiddel kan anvendes. Brug ikke opløsningsmiddel eller fortynder.

4.4 Øjenkontakt

Skyl straks med vand i mindst 15 minutter. Søk læge ved behov.

4.5 Indtagelse

Fremkald ikke opkastning. Drik vand eller mælk og tillkald ambulance. Hvis der sker opkastning, holdes hovedet lavt, så der ikke kommer maveindhold i lungerne.

5. BRANDBEKÆMPELSE**5.1 Passende slukningsmidler**

Brand slukkes med kulsyre, pulver, skum eller vandtåge.

5.2 Slukningsmidler, som af sikkerhedsgrunde ikke må anvendes

Brug ikke vandstråle, da det spreder branden.

5.3 Specifikke risici

Undgå indånding af røggasser. Brug luftforsynet åndedrætsværn (trykluftsmaske) ved brandslukning. Fjern om muligt beholdere eller nedkøl med vand.

6. FORHOLDSREGLER VED UDSLIP**6.1 Personlige beskyttelsesmidler**

Fjern om muligt antændelseskilder og sørg for god ventilation. Undgå indånding af dampe og kontakt med hud.

6.2 Sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af miljøet

Undgå udledning til kloak eller vandløp. Informer de lokale miljømyndigheder ved udslip til omgivelserne.

6.3 Metoder til oprydning

Opsaml spild med ubrændbart, absorberende materiale f.eks. sand, jord, granulat og anbring i engangsbeholdere. Rens med et egnet opløsningsmiddel som 45 vol-% vand / 50 vol-% ethanol eller isopropanol / 5 vol-% ammoniak. Denne blanding er brændbar. Som alternativ: 5 vol-% natriumkarbonat / 95-% vand. Opbevares nogle dage i åben beholder, til der ikke længere forekommer nogen reaktion.

7. HÅNDTERING OG OPBEVARING**7.1 Håndtering**

Dampene er tungere end luft og spredes langs gulvet. Dampene kan danne eksplosive blandinger med luft. Forebyg dannelsen af brandbare eller eksplosive blandinger. Minimer dampkoncentrationer. Sørg for god ventilation. Produktet må ikke anvendes i nærheden af åben ild eller andre antændelseskilder. Elektriske installationer skal beskyttes, i henhold til Stærkstrømsreglementets bestemmelser. Produktet kan lades elektrostatisk. Anvend altid jordledning ved overførsel fra en beholder til en anden. Ved håndtering af større mængder bør personale bære antistatisk forøj. Ingen gnistdannende værktøjer bør anvendes. Undgå hud og øjenkontakt. Undgå indånding af dampe og sprøjtetåge. Rygning, indtagelse af mad og drikke er ikke tilladt i arbejdslokaler. Personlig beskyttelse: Se punkt 8.

HARDENER 007 1271

Dato 2.4.2009

Tidligere dato -

7.2 Opbevaring

Skal opbevares på et tørt, køligt og godt ventileret sted væk fra antændelseskilder og oxiderende stoffer. Hold emballagen tæt lukket og adskilt fra fødevarer. Beredskabsstyrelsens tekniske forskrifter for opbevaring af brandfarlige væsker skal følges.

Undgå så vidt muligt at udsætte produktet for luftfugtighed eller vand: Der dannes CO₂, hvilket kan medføre overtryk i lukkede beholdere. Udvis forsigtighed ved åbning af delvist fyldte beholdere.

8. EKSPONERINGSKONTROL/PERSONLIGE BESKYTTELSESMIDLER**8.1 Udsættelses grænseværdier****8.1.1 Grænseværdier**

2,6-di-isocyanate toluene (TDI)	0,005 ppm (8 h)
Toluen	25 ppm (8 h)
Butylacetat	150 ppm (8 h)
Isobutylacetat	150 ppm (8 h)
Ethylacetat	150 ppm (8 h)
Methylethylketon	50 ppm (8 h)

8.1.2 Information på grænseværdier

GV = Grænseværdier for stoffer og materialer 2007, Arbejdstilsynet, Danmark.

8.2 Eksponeringskontrol**8.2.1 Foranstaltninger til kontrol af erhvervsmæssig eksponering**

Sørg for tilstrækkelig effektiv ventilation. Hvis det er muligt, skal det ske ved anvendelse af punktudsug og god generel ventilation. Hvis dette ikke er muligt, bruges luftforsynet åndedrætsværn. Personer, som har hudsensibiliseringsproblem eller astma, allergi, kroniske eller gentagende luftvejssygdomme, må ikke beskæftiges i nogen arbejdsgang, hvor dette præparat anvendes.

8.2.1.1 Åndedrætsværn

Ved utilstrækkelig ventilation skal benyttes åndedrætsværn med kombinasjonsfilter A/P. Ved sprøytning brug friskluft forsynende åndedrætsværn.

8.2.1.2 Håndværn

Brug godkendte beskyttelseshandsker af fx nitrilgummi. Beskyttelsescreme kan anvendes for at beskytte huden.

8.2.1.3 Øjenværn

Brug tætsluttende beskyttelsesbriller eller ansigtsskærm ved risiko for stænk.

8.2.1.4 Hud- og kropsbeskyttelse

Brug passende beskyttelsesdragt.

9. FYSISKE OG KEMISKE EGENSKABER**9.1 Generel information (udseende, lugt)**

Viskos væske, stærk lugt

9.2 Vigtig sundheds- og miljø information

9.2.2 Kogepunkt/område	+ 77 °C *)
9.2.3 Flammepunkt	- 1 °C
9.2.5 Eksplosionsevne	
9.2.5.1 Nedre udsættelsesgrænse	2,2 vol-% *)
9.2.5.2 Øvre udsættelsesgrænse	11 vol-% *)
9.2.7 Damptryk	9,7 kPa (20 °C) *)
9.2.8 Relativ vægtylde	0,97
9.2.9 Opløselighed	
9.2.9.1 Vandopløselighed	Uopløselig
9.2.11 Viskositet	Viskositet > 30 s / ISO 3 mm.

HARDENER 007 1271

Dato 2.4.2009

Tidligere dato -

- 9.3 Andre oplysninger**
Rel. fordampningshastighed (BuAc=1) : 4,2 *)
*) = Ethylacetat

10. STABILITET OG REAKTIVITET

- 10.1 Forhold, der skal undgås**
Produktet er stabilt ved de anbefalede håndterings- og opbevaringsbetingelser (se afsnit 7). Dampene kan danne eksplosive blandinger med luft.
- 10.2 Materialer, der skal undgås**
Hold vekk fra oksidasjonsmidler, sterkt sure og sterkt basiske materialer, aminer og alkoholer. Der forekommer eksoterme reaktioner (varmeudvikling) med aminer og alkoholer. Produktet reagerer i forbindelse med vand, hvilket medfører dannelse af kuldioxid. I lukkede beholdere kan stigende tryk forårsage, at beholderens form forandres, udspiles eller i ekstreme tilfælde revner.
- 10.3 Farlige dekomponeringsprodukter**
Ved udsættelse for høje temperaturer kan der dannes sundhedsskadelige nedbrydningsprodukter som kulmonoxid (CO), kuldioxid (CO₂), røg, kvælstofoxider, isocyanatforbindelser og cyanhydrogen.

11. TOKSIKOLOGISKE OPLYSNINGER

- 11.1 Akut toksicitet**
Se punkt 11.5.
- 11.2 Primærrirritation**
Se punkt 11.5.
- 11.3 Sensibilisering**
Isocyanater giver risiko for allergisk astma, hvilket viser sig som pibende vejtrækning og åndenød, der kan opstå flere timer efter udsættelsen for stoffet. Personer, der allerede har allergi over for isocyanater, kan få allergisk reaktion allerede ved lavt indhold.
- 11.5 Menneskelig erfaring**
11.5.1 Indånding: Indånding af dampe eller sprøjtetåge kan forårsage irritation på åndedrætsorganer og luftvejenes slimhinder og mulighed for påvirkning af lever, nyrer og nervesystemet. Symptomer kan være hovedpine, svimmelhed, træthed, muskulær svækkelse, søvnighed, og ved høje koncentrationer bevidstløshed.
11.5.2 Hudkontakt: Gentagen eller langvarig kontakt med produktet kan affedte huden og give kontakteksem, som ikke er fremkommet ved en allergisk reaktion. Stænk i øjnene kan give irritation.
11.5.3 Øvrige effekter: Produktet indeholder toluen. Mulighed for skade på barnet under graviditeten.
Farlig: alvorlig sundhedsfare ved længere tids påvirkning ved indånding.

12. MILJØOPLYSNINGER

- 12.6 Andre negative virkninger**
Der er ingen data tilgængelige på selve produktet. Produktet må ikke udledes i kloak eller vandløb.

13. BORTSKAFFELSE

- 13.1 Produktrester: Bortskaffes efter kommunens regulativ om farligt affald. Flydende rester af produktet har EAK-kode: 08 01 11. Affaldsgruppe: H. Affaldskort: 3.21.
13.2 Emballageaffald: Tom emballage skal genanvendes eller bortskaffes efter gældende nationale regler.

14. TRANSPORTOPLYSNINGER

- 14.1 UN Nr.** 1263
14.2 Pakningsgruppe II

HARDENER 007 1271

Dato 2.4.2009

Tidligere dato -

14.3	Land transport	
14.3.1	ADR/RID-klasse	3
14.3.3	Rigtig teknisk navn	paint related material
14.4	So transport	
14.4.1	IMDG-klasse	3
14.4.2	Proper shipping name	paint related material
14.4.3	Yderligere information	EmS: F-E,S-E
14.5	Fly transport	
14.5.1	ICAO/IATA-klasse	3
14.5.2	Proper shipping name	paint related material

15. OPLYSNINGER OM REGULERING

15.1	Information på advarselsmærkat	
15.1.1	Bogstav kode for advarselssymbol og indikation af fare ved præparation	
	F	Meget brandfarlig
	Xn	Sundhedsskadelig
15.1.2	Navne på ingredienserne på advarselsmærkat	
	Isocyanatbindemiddel	
	2,6-di-isocyanate toluene (TDI)	
15.1.3	R-Sætning(er)	
	R11	Meget brandfarlig.
	R20	Farlig ved indånding.
	R38	Irriterer huden.
	R42/43	Kan give overfølsomhed ved indånding og ved kontakt med huden.
	R48/20	Farlig: alvorlig sundhedsfare ved længere tids påvirkning ved indånding.
	R63	Mulighed for skade på barnet under graviditeten.
15.1.4	S-Sætning(er)	
	S16	Holdes væk fra antændelseskilder - Rygning forbudt.
	S23	Undgå indånding af dampe/aerosol-tåger.
	S24	Undgå kontakt med huden.
	S29	Må ikke tømmes i kloak afløb.
	S33	Træf foranstaltninger mod statisk elektricitet.
	S36/37	Brug særligt arbejdstøj og egnede beskyttelseshandsker.
	S38	Brug egnet åndedrætsværn, hvis effektiv ventilation ikke er mulig.
	S45	Ved ulykkestilfælde eller ved ildebefindende er omgående lægebehandling nødvendig; vis etiketten, hvis det er muligt.
15.1.5	Specielle regulativer på særlige blandinger	
	Indeholder isocyanater. Se fabrikantens oplysninger.	
15.2	National regulativ information:	
	MAL-kode 5-3 (1993)	

16. ANDRE OPLYSNINGER

16.1	Fulde ordlyd af eventuelle Rsætninger angivet under punkt 2 og 3	
	R43	Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden.
	R11	Meget brandfarlig.
	R20	Farlig ved indånding.
	R38	Irriterer huden.
	R42/43	Kan give overfølsomhed ved indånding og ved kontakt med huden.
	R48/20	Farlig: alvorlig sundhedsfare ved længere tids påvirkning ved indånding.
	R63	Mulighed for skade på barnet under graviditeten.
	R10	Brandfarlig.

HARDENER 007 1271

Dato 2.4.2009

Tidligere dato -

R26	Meget giftig ved indånding.
R36	Irriterer øjnene.
R36/37/38	Irriterer øjnene, åndedrætsorganerne og huden.
R40	Mulighed for kræftfremkaldende effekt.
R52/53	Skadelig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.
R65	Farlig: kan give lungeskade ved indtagelse.
R66	Gentagen udsættelse kan give tør eller revnet hud.
R67	Dampe kan give sløvhed og svimmelhed.

16.4 Yderlig information:

Oplysninger i dette sikkerhedsdatablad er baseret på vor nuværende viden og på EU og national lovgivning. Det er altid brugerens ansvar at opfylde kravene fastlagt i national lovgivning. Oplysningerne i dette sikkerhedsdatablad bør opfattes som en beskrivelse af de sikkerhedskrav, der stilles til produktet, og er ingen garanti for produktets egenskaber.

Underskrift

d2/ars